Det frivilliga arbetets ekonomiska värde i Sverige

I relation till BNP

2026

Det frivilliga arbetets ekonomiska värde i Sverige – I relation till BNP

Producent:
SCB, Statistiska centralbyrån
Avdelningen för ekonomisk statistik och analys
Solna Strandväg 86
171 54 SOLNA
+46 10 479 40 00

MCHS, Marie Cederschiöld högskola
Institutionen för civilsamhälle och religion
Folkungagatan 127
100 61 STOCKHOLM
+46 85 550 50 00

Förfrågningar:
Robin Bergkvist
+46 10 479 68 19
Robin.Bergkvist@scb.se

Ola Segnestam Larsson
+46 76 893 10 51
Ola.Segnestam-Larsson@mchs.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:
Källa: SCB och MCHS, Det frivilliga arbetets ekonomiska värde i Sverige – I relation till BNP

The Economic Value of Voluntary Work in Sweden – In Relation to GDP

Producer:
Statistics Sweden, Economic statistics and analysis
SE-171 54 SOLNA, Sweden
+46 10 479 40 00

MCHS, Marie Cederschiöld University
The Department of Civil Society and Religion
Folkungagatan 127
100 61 STOCKHOLM
+46 85 550 50 00

Enquiries:
Robin Bergkvist
+46 10 479 68 19
Robin.Bergkvist@scb.se

Ola Segnestam Larsson
+46 76 893 10 51
Ola.Segnestam-Larsson@mchs.se

You may copy and otherwise reproduce the contents in this publication.
However, remember to state the source as follows:
Source: Statistics Sweden and Marie Cederschiöld University, The Economic Value of Voluntary Work in Sweden – In Relation to GDP

URN:NBN:SE:SCB-2026-X105BR2602_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Innehåll

Sammanfattning 4

Inledning 5

Det frivilliga arbetets ekonomiska värde i relation till BNP 6

Fördelning på kön och ålder 8

Referenser 11

Bilagor 12

Bilaga 1 – Metod för ekonomisk värdering av frivilligt arbete 12

Sammanfattning

Det frivilliga arbetet utgör en betydande del av det svenska civilsamhället och bidrar till såväl sociala som ekonomiska värden. Det frivilliga arbetets ekonomiska värde ingår dock inte i dagens nationalräkenskaper eller i satelliträkenskaperna för det civila samhället. Syftet med denna rapport är därför att uppskatta det frivilliga arbetets ekonomiska värde och synliggöra dess betydelse för Sveriges ekonomi. Rapporten är ett samarbete mellan Statistiska centralbyrån (SCB) och Marie Cederschiöld högskola (MCHS).

Genom att kombinera uppgifter om frivilligt arbete med statistik över löner, befolkning och BNP (bruttonationalprodukten) har det ekonomiska värdet beräknats enligt metoden ”replacement cost”, där frivilliga arbetstimmar värderas utifrån kostnaden för motsvarande avlönat arbete. Resultaten visar att det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde i Sverige år 2024 uppgick till cirka 200 miljarder kronor, motsvarande 3,1 procent av Sveriges BNP.

Vidare sätter rapporten det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde i en bredare kontext genom att jämföra dess bidrag med andra delar av ekonomin. En till storleken jämförbar bransch är detaljhandeln i Sverige, där andelen av BNP år 2024 var 2,9 procent.

En analys av utvecklingen över tid visar att det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde har varierat mellan 2,9 och 3,7 procent av BNP under perioden 1992–2024. År 2024 motsvarade värdet 3,1 procent av BNP. Rapporten belyser också skillnader mellan grupper i befolkningen. Män svarade för en större andel av det uppskattade ekonomiska värdet än kvinnor och de största andelarna av det beräknade ekonomiska värdet återfanns i åldersgrupperna 30–44 år och 45–59 år.

Sammantaget visar resultaten att frivilligt arbete utgör en betydande samhällsekonomisk resurs. Även om frivilligt arbete inte ingår i BNP enligt gällande internationella riktlinjer[1] kan en separat ekonomisk värdering bidra med kompletterande kunskap om dess omfattning och ekonomiska betydelse. Detta ger ökade möjligheter att följa utvecklingen över tid, samtidigt som värderingsmetoden är förenad med vissa metodologiska och principiella utmaningar.

[1] European system of accounts. ESA 2010

Inledning

Nästan varannan svensk deltar regelbundet i frivilligt arbete inom det civila samhället. Frivilligt arbete har länge utgjort en del av människors engagemang i föreningslivet och bidrar till verksamheter som har betydelse för samhället. [2] För att bättre belysa frivilligarbetets omfattning och betydelse kan dess ekonomiska värde uppskattas. I denna rapport redovisas sådana beräkningar, framtagna i samarbete mellan Marie Cederschiöld högskola och Statistikmyndigheten SCB. [3]

År 2024 arbetade 4 515 000 personer frivilligt på regelbunden basis, sammanlagt 813 miljoner timmar. Det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde för år 2024 uppgick till 200 miljarder kronor, vilket motsvarar 3,1 procent av Sveriges BNP samma år. Detta värde kan exempelvis jämföras med detaljhandeln, vars andel av BNP år 2024 var 2,9 procent.

Med tanke på det frivilliga arbetets samhälleliga betydelse i Sverige är det föga förvånande att det finns önskemål om att även värdera det frivilliga arbetet i ekonomiska termer. Det kan handla om att kunna jämföra det frivilliga arbetet med exempelvis givandet i Sverige eller med offentliga utgifter inom ett visst politikområde.

I enlighet med internationella riktlinjer för nationalräkenskaper ingår frivilligt arbetade timmar inte i de ekonomiska mått som används för BNP eller i satelliträkenskaperna för det civila samhället. En separat monetär värdering kan däremot ge ytterligare information om omfattningen av dessa insatser. Marie Cederschiöld högskola och SCB har därför beräknat det frivilliga arbetet i Sverige i ekonomiska termer. Med hjälp av metoden replacement cost har det totala ekonomiska värdet av det frivilliga arbetet i Sverige under ett år beräknats och satts i relation till bruttonationalprodukten (BNP) samma år.[4] Uträkningen bygger på data från Marie Cederschiöld högskolas återkommande undersökning av det frivilliga arbetet i Sverige och uppgifter från SCB om exempelvis löner, pensioner, befolkning och BNP.[5]

---

[2] Med frivilligt arbete avses här arbetsuppgifter som utförs obetalt och inom ramen för en ideell organisation i det civila samhället.

[3] Från början var det för SCB:s räkning ett regeringsuppdrag från 2010 som gick ut på att ta fram statistik om det civila samhället i enlighet med FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om icke-vinstdrivande organisationer. Marie Cederschiöld högskola har sedan 1992 regelbundet undersökt det svenska frivilliga arbetet.

[4] Metoden 'the replacement cost' innebär i korthet att värdet av frivilligarbetet avgörs av hur mycket det skulle kosta att betala en person för att genomföra samma arbete. Det finns fler alternativa metoder för att värdera frivilligt arbete i ekonomiska termer, inklusive exempelvis 'the opportunity cost method' eller 'the output method'.

[5] Lönerna gäller för anställda, inklusive chefer, i det svenska civilsamhället och inkluderar arbetsgivaravgifter.

Det frivilliga arbetets ekonomiska värde i relation till BNP

Värderingen av det frivilliga arbetet i Sverige år 2024 uppskattas till 200 miljarder kronor, motsvarande 3,1 procent av BNP. Värdet av frivilligt arbete ingår inte i BNP enligt de avgränsningar som används i nationalräkenskaperna. Det civila samhällets produktion, som omfattas av befintlig ekonomisk statistik, finns däremot med. Enligt SCB uppgick civilsamhällets förädlingsvärde till 194 miljarder kronor år 2024.[6] Det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde är därmed av samma storleksordning som civilsamhällets förädlingsvärde enligt nationalräkenskaperna.

I detta avsnitt redovisas förändringar i det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde i relation till BNP över tid. I tabell 1 redovisas förändringen i relation till BNP för perioden 1992–2024 och i diagram 1 redovisas motsvarande förändring i jämförelse med detaljhandeln i Sverige.

Det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde har varierat mellan 2,9 och 3,7 procent av BNP under perioden 1992–2024.

Tabell 1. Det frivilliga arbetets beräknade värde i relation till BNP. 1992–2024. Procent.

	1992	1998	2005	2009	2014	2019	2024
Det frivilliga arbetets beräknade värde i relation till BNP	2,9%	2,9%	3,2%	3,6%	3,7%	3,2%	3,1%

Beräkningarna för 2014, 2019 och 2024 bygger på en mer utvecklad värderingsmodell, där hänsyn tas till skillnader mellan åldersgrupper. För tidigare år har enklare beräkningar använts. Jämförelser över hela perioden bör därför göras med viss försiktighet.

Källa: SCB och Marie Cederschiöld högskola

Det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde har varierat över tid. Det högsta värdet redovisas för 2014, då det motsvarade 3,7 procent av BNP. År 2024 motsvarade värdet 3,1 procent av BNP, vilket är ungefär samma nivå som 2005 och 2019.

Beräkningarna för 2014–2024 bygger på en mer utvecklad värderingsmodell, där hänsyn även tas till skillnader mellan åldersgrupper. För perioden 1992–2009 har

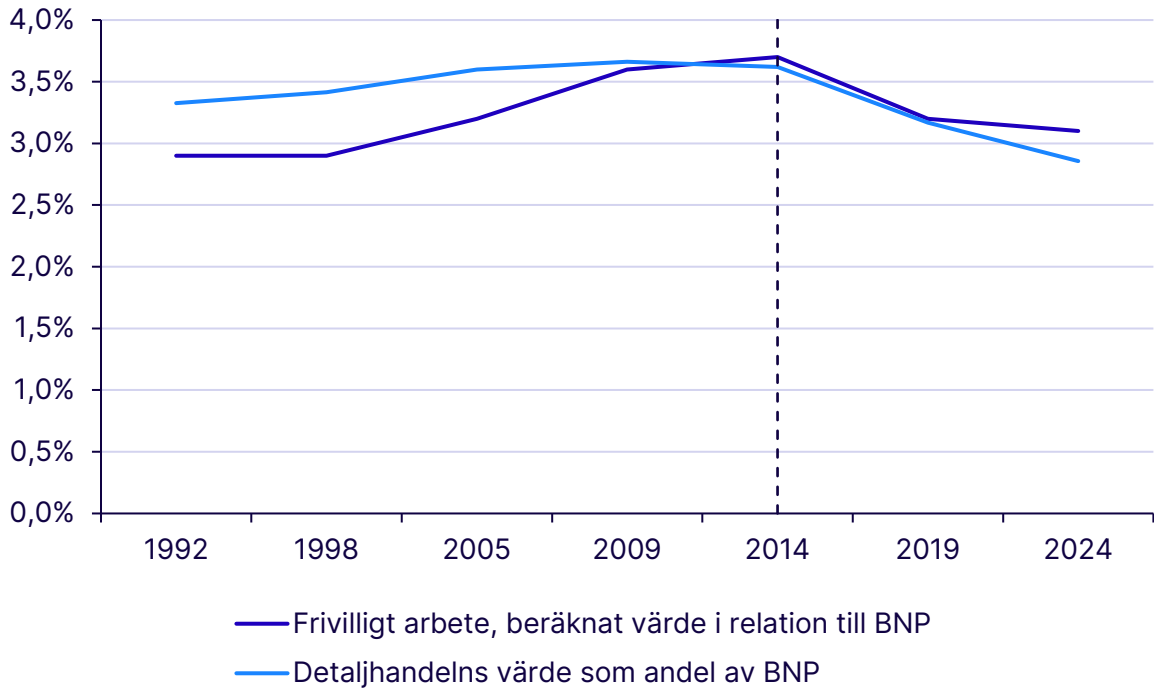
[6] SCB, Satelliträkenskaper för det civila samhället 2024.

enklare beräkningar använts. Jämförelser över hela tidsperioden bör därför göras med viss försiktighet.

De svenska resultaten kan också sättas i ett internationellt sammanhang.[7] En studie uppskattar exempelvis värdet av det frivilliga arbetet i Storbritannien till 1,5 procent av BNP. I Kanada uppskattas värdet till cirka 1,7 procent av BNP. När det gäller länder som USA och Australien finns det flera olika studier och värdet skiljer sig mellan beräkningarna (mellan 2 och 5 procent i USA och mellan 7 och 8 procent i Australien). Dessa jämförelser bör dock tolkas med försiktighet eftersom studierna använder olika metoder för att beräkna det frivilliga arbetets ekonomiska värde.

Ett annat sätt att sätta resultaten i perspektiv är att jämföra det frivilliga arbetets värde med värdet av olika näringsgrenar i ekonomin. I diagram 1 har värdet satts i relation till detaljhandeln i Sverige, vilket är en till storleken jämförbar bransch.

Det frivilliga arbetets beräknade värde motsvarade en större andel av BNP än detaljhandeln 2024.
Diagram 1. Det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde i relation till BNP och detaljhandelns förädlingsvärde som andel av BNP. 1992–2024. Procent.

I figuren redovisas detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar (SNI 47). Beräkningarna av det frivilliga arbetet i Sverige 2014, 2019 och 2024 bygger på en mer utvecklad värderingsmodell där hänsyn tas till skillnader mellan åldersgrupper. För tidigare år har enklare beräkningar använts. Figuren bör därför tolkas med viss försiktighet.

Källa: SCB och Marie Cederschiöld högskola

[7] Uppgifterna för Storbritannien bygger på Foster (2013), för Kanada på Mook, Handy och Quarter (2007) och för USA och Australien på Pho (2008). Se även Segnestam Larsson och Andersen (2017).

År 2024 motsvarade detaljhandelns andel av BNP 2,9 procent, jämfört med det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde som motsvarade 3,1 procent, vilket innebär att det frivilliga arbetets beräknande värde i relation till BNP låg 0,2 procentenheter högre samma år. Jämförelsen illustrerar storleksordningen på det frivilliga arbetets beräknade värde, men innebär inte att detta värde ingår i BNP. Över tid har detaljhandeln i Sverige legat på en jämförbar nivå. Vid mätningarna 2014, 2019 och 2024 har värderingen av det frivilliga arbetet i Sverige legat på en högre nivå i relation till BNP jämfört med detaljhandeln.

Fördelning på kön och ålder

Det är också möjligt att studera hur det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde fördelar sig efter ålder och kön. I tabell 2 redovisas fördelningen på män och kvinnor för referensår 2024 och i tabell 3 redovisas motsvarande uppgifter fördelade på ålder i åldersspannet 16 år och äldre. I diagram 2 redovisas det beräknade ekonomiska värdet fördelat på åldersgrupper i relation till BNP för åren 2019 och 2024.

Män bidrog till mer än hälften av värdet för det frivilliga arbetet 2024.

Tabell 2. Det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde efter kön. 2024. Miljarder kronor, procent av BNP och procent av det totala beräknade värdet.

	Miljarder kronor	Andel av BNP	Andel av beräknat värde
Män	112,2	1,7	55,5%
Kvinnor	89,9	1,4	44,5%
Totalt	**202,1**	**3,1**	**100,0%**

Källa: SCB och Marie Cederschiöld högskola

Statistiken visar att män stod för 55,5 procent och kvinnor för 44,5 procent av det beräknade monetära värdet av det frivilliga arbetet år 2024. Män stod också för en större andel av de frivilligt arbetade timmarna, 54,6 procent jämfört med kvinnornas 45,4 procent. Skillnaden i ekonomiskt värde återspeglar därmed framför allt skillnaden i arbetad tid, men påverkas också av de ersättningsnivåer som används i beräkningarna.

Beräkningen av fördelningen mellan kvinnor och män bygger på en uppdelning efter både kön och ålder. Den ger ett sammanlagt ekonomiskt värde på 202,1 miljarder kronor, vilket är något högre än huvudmodellens 199,9 miljarder kronor. Skillnaden beror på att beräkningarna bygger på olika indelningar av befolkningen.

För att få en inblick i vilka åldersgrupper som bidrar mest till värderingen av det frivilliga arbetet i Sverige och hur värdet fördelar sig redovisas nedan en fördelning på åldersgrupper.

Personer i åldern 16–59 år stod för mer än tre fjärdedelar av värdet av det frivilliga arbetet 2024.

Tabell 3. Det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde fördelat på åldersgrupper 2024. Miljarder kronor och procent av BNP.

	Miljarder kronor	Andel av BNP
16–29	37,5	0,6%
30–44	59,0	0,9%
45–59	56,7	0,9%
60–64	17,2	0,3%
65–74	14,1	0,2%
75 år och äldre	15,3	0,2%
Totalt	**199,9**	**3,1%**

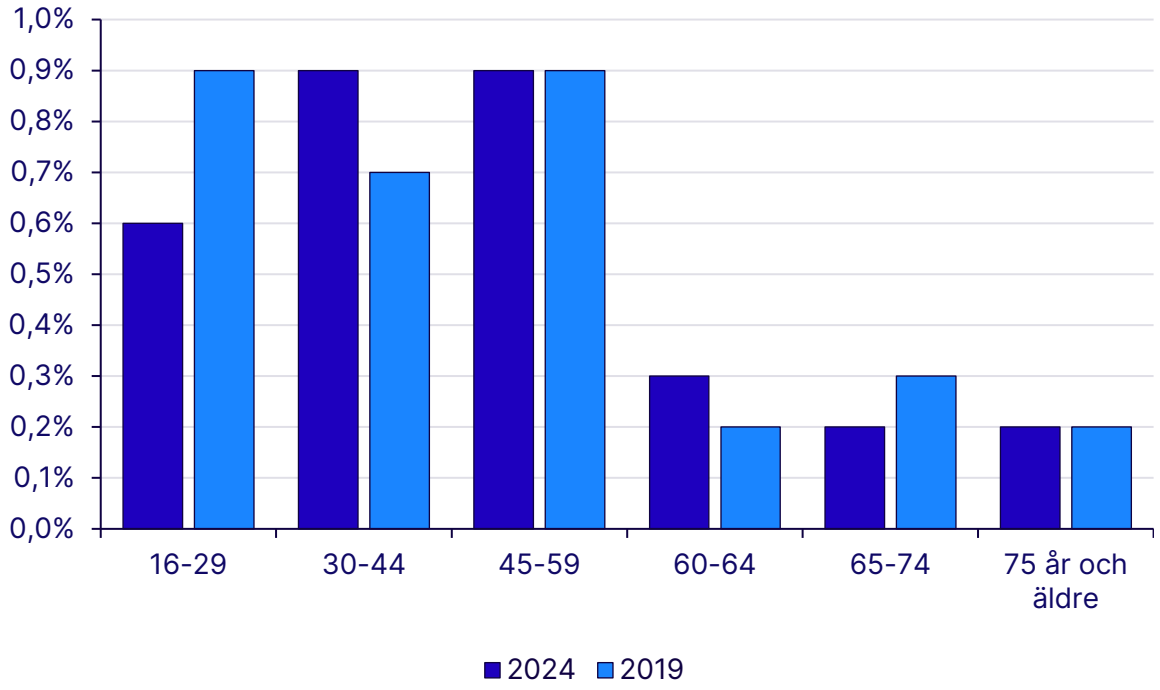
Källa: SCB och Marie Cederschiöld högskola

Beräkningarna visar att personer mellan 16 och 59 år står för cirka 77 procent av det beräknade monetära värdet av det frivilliga arbetet, medan personer som är 60 år eller äldre står för resterande 23 procent. Som framgår av tabellen är det personer mellan 30 och 44 år som står för den största andelen av det beräknade ekonomiska värdet, följt av personer mellan 45 och 59 år. Det beräknade ekonomiska värdet påverkas av hur många som arbetar frivilligt i respektive åldersgrupp, hur många timmar de arbetar och hur arbetet värderas i beräkningarna.

Den föregående värderingen av det frivilliga arbetet i Sverige genomfördes av MCHS och SCB år 2019. För att få en uppfattning om förändringarna mellan de två senaste mätperioderna redovisas i diagram 2 det beräknade ekonomiska värdet i relation till BNP för respektive åldersklass 2019 och 2024.

Det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde i relation till BNP var lägre inom åldersklasserna 16–29 och 65–74 år jämfört med 2019.

Diagram 2. Det frivilliga arbetets beräknade ekonomiska värde fördelat på åldersgrupper. 2019–2024. Procent av BNP.

Källa: SCB och Marie Cederschiöld högskola

Fördelat på ålder var det åldersklassen 16–29 år vars beräknade värde i relation till BNP förändrades mest mellan mättillfällena. År 2019 stod denna åldersklass för 0,9% av BNP, medan motsvarande siffra för 2024 var 0,6%. Den näst största skillnaden återfanns bland personer i åldersklassen 30–44 år vars beräknade värde i relation till BNP i stället ökade från 0,7 procent 2019 till 0,9 procent 2024.

Förändringarna speglar inte enbart utvecklingen av det frivilliga arbetets omfattning, utan påverkas också av de ersättningsnivåer som används i beräkningarna, befolkningsutvecklingen och förändringar i BNP.

Sammantaget visar beräkningarna att det frivilliga arbetet i Sverige representerar ett betydande ekonomiskt värde. År 2024 uppskattas värdet till omkring 200 miljarder kronor, motsvarande 3,1 procent av BNP. Beräkningarna visar också att värdet fördelar sig olika mellan kvinnor och män och mellan olika åldersgrupper. Genom att värdera det frivilliga arbetet i monetära termer synliggörs en del av civilsamhällets verksamhet som ligger utanför BNP-beräkningarnas etablerade avgränsningar. Resultaten kan därmed bidra till en mer fullständig bild av det frivilliga arbetets samhällsekonomiska betydelse.

Referenser

Att göra frivilligt arbete ekonomiskt värdefullt
http://esh.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:1268677

Ekonomiska värderingar i andra länder

Foster, R. (2013). Household satellite accounts – Valuing voluntary activity in the UK. Office for National Statistics.

Mook, L., Handy, F. & Quarter, J. (2007). Reporting volunteer labour at the organizational level: A study of Canadian nonprofits. Voluntas, 18(1), 55–71.

Pho, Y. H. (2008). The value of volunteer labor and the factors influencing participation: Evidence for the United States from 2002 through 2005. Review of Income and Wealth, 54(2), 220–236.

European system of accounts. ESA 2010
https://www.bundesbank.de/resource/blob/619188/1df7112d01df669b08b23b91b60bcffe/mL/esa-2010-data.pdf

Medborgerligt engagemang i Sverige 1992–2024
https://esh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1998735/FULLTEXT01.pdf

Satelliträkenskaper för det civila samhället 2024
https://www.scb.se/publikation/60049

Sveriges BNP
https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/samhallets-ekonomi/bnp-i-sverige/?showRelatedFacts=False&showRelatedArticles=True

Bilagor

Bilaga 1 – Metod för ekonomisk värdering av frivilligt arbete

En utgångspunkt för beräkningarna är metoden replacement cost, där frivilligt arbete värderas utifrån vad motsvarande arbete skulle kosta om det utfördes mot ersättning. En enkel tillämpning av metoden är att multiplicera det totala antalet frivilligt arbetade timmar med ett mått på genomsnittslönen i Sverige.

I våra beräkningar har vi valt en mer differentierad modell. För det första använder vi genomsnittliga löner inom det civila samhället i stället för genomsnittslöner för hela arbetsmarknaden. För det andra tar vi hänsyn till skillnader mellan åldersgrupper. För personer under 65 år används genomsnittliga löner inom det civila samhället, inklusive lönekostnadspålägg, medan genomsnittliga pensionsinkomster utan lönekostnadspålägg används för personer som är 65 år eller äldre. Användningen av pensionsinkomster för personer som är 65 år eller äldre innebär ett avsteg från en strikt tillämpning av ersättningskostnadsmetoden.

Genom dessa val tar beräkningarna hänsyn till både den sektor där det frivilliga arbetet utförs och skillnader mellan åldersgruppernas ekonomiska förhållanden. Modellen innebär därmed en mer nyanserad värdering än en beräkning där samtliga frivilligt arbetade timmar ges samma ekonomiska värde.

Beräkningarna bygger på uppgifter från Marie Cederschiöld högskolas befolkningsundersökning av det frivilliga arbetet i Sverige år 2024 samt statistik från SCB om löner, pensioner, befolkning och BNP.

Det frivilliga arbetets ekonomiska värde beräknas genom att multiplicera antalet personer som arbetar frivilligt med det genomsnittliga antalet frivilligt arbetade timmar per person och det ekonomiska värdet per arbetad timme. Det sammanlagda värdet sätts därefter i relation till BNP för samma år. Beräkningarna görs separat för olika åldersgrupper och summeras till ett totalt ekonomiskt värde. Det totala antalet frivilligt arbetade timmar uppskattas till cirka 813 miljoner, medan den åldersuppdelade modellen ger cirka 803 miljoner timmar. Skillnaden beror på att beräkningarna utgår från genomsnitt för hela befolkningen respektive uppgifter för olika åldersgrupper.

Vi har också genomfört en beräkning där befolkningen delas upp efter både kön och ålder. Denna används för att beskriva hur det beräknade ekonomiska värdet fördelar sig mellan kvinnor och män.

Den åldersuppdelade modellen ger ett sammanlagt ekonomiskt värde på 199,9 miljarder kronor år 2024, medan den köns- och åldersuppdelade modellen ger 202,1 miljarder kronor. Vi använder den åldersuppdelade modellen som huvudresultat för att möjliggöra jämförelser med tidigare beräkningar från 2014 och 2019. Den köns- och åldersuppdelade modellen används för att beskriva fördelningen mellan kvinnor och män. Skillnaden mellan modellernas resultat är relativt liten, cirka 1 procent.